

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

X. ÉVFOLYAM 3. SZÁM • 2017. MÁRCIUS • ÁRA: 200 FT

„Tanítványként nem lehetünk langyosak. Az Egyháznak bátorságunkra van szüksége, hogy tanúságot tegyen az igazságról.”

(Ferenc pápa)

MINDSZEN
JÓZSEF

„Egy nemzet felemelkedése mindig a mai napon kezdődik”

Interjú Fuksberger Imrével, Cséhi-
mindszent polgármesterével
4-5. oldal

Imádságban hordozni
egy életet

A lelki adoptálásról
12. oldal

Lángolj és világíts!

Beszélgetés Rimfél Ferenc atyával,
Szentgotthárd plébánosával
14-15. oldal

125 évvel ezelőtt született Mindszenty József

Az idei évben jeles évfordulóra emlékeznek Csehimindszenty, hiszen leghíresebb szülöttének, Mindszenty József bíboros, hercegprímás születésének 125. évfordulóját ünnepeljük. Minden ember életében jelentős esemény a születésnap, de a híres embereknél talán még inkább az érdeklődés középpontjába kerül, mert kíváncsiak vagyunk, hogy az illető honnan és hogyan indult el.

1892. március 29-én látta meg a napvilágot Csehimindszentyen az ország utolsó hercegprímása, egy mélyen vallásos család első gyermekeként. Szülei, Pehm János és Kovács Borbála, a jó Isten áldásaként fogadták őt és még a születése napján megkereszteltették a falu templomában, jelezve ezzel is, hogy a megszületett gyermek nemcsak az ő fiuk, hanem az Isten gyermeke is a keresztség által.

Mindszenty bíboros mély hitének és Istenbe vetett feltétlen bizalmának az alapját a szülői házban kapta meg, ahogy

ő fogalmazta meg az Emlékirataim című könyvében: *„Meleg otthon volt az én szülői házam, az imának és az erényes életnek melegágya. És ennek a csendes falusi otthonnak tiszta lelkét és fényét édesanyánk sugározta ránk páratlan anyai szeretetéből.”*

Az otthon megtanult imádságos és vallásos élet volt az alapja annak a sziklaszilárd hitnek és helytállásnak, amit Mindszenty atya vállalt Istenért, Egyházért és Hazáért. Jól ismerjük a Bíboros úr életének számtalan megpróbáltatását, meghurcoltatásait, bebörtönzéseit és az őt ért támadásokat. Ezekhez az erőt és a folytatáshoz szükséges segítséget ő mindig a jó Istentől várta és kapta meg a Szűzanya, Magyarok Nagyszónya közbenjárására.

Mindszenty József bíborosról nemcsak azért emlékezünk meg, mert a 20. századi magyar történelem egyik leghíresebb alakja és hőse volt, hanem azért is, mert az ő életpéldája és helytállása napjainkban megélhető, megvalósítható és biztos út. Mindszenty hercegprímás kemény, aszketikus, önfeláldozó élete, mély, imádságos lelkisége, a szegényekhez és elesettekhez való odafordulása, segítőkészsége és szociális érzékenysége napjainkban is követendő és követhető példa lehet minden ember számára.

Mindszenty bíboros születésének 125. évfordulója kell, hogy minél több embert elgondolkoztasson az ő életpéldájáról, munkásságáról, hazaszeretetről és az Egyházhoz való hozzáállásról. Bízunk benne, hogy az idei jeles évforduló nemcsak a szülőfalujában és annak környékén hoz pozitív eredményeket, hanem számtalan ember életében is, akik mernek járni a Hercegprímás által mutatott úton.

Déri Péter

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye kiadása

Főszerkesztő: Ipacs Bence • Szerkesztők: Déri Péter, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Molnár Péter, Salamon Viktória, Teklits Tamás • Nyomdai kivitelezés: Nyomdai ötletek Kft. (7100 Szekszárd, Ybl M. u. 3.) • Felelős vezető: Jankovics Zoltán • Kiadó: Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.) • Telefon: 94/513-191 • E-mail: info@martinuskiado.hu • Internet: www.martinuskiado.hu • Felelős kiadó: Teklits Tamás igazgató • ISSN 2060-145X • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

Minden hónap 29-én
18 órától imádkozunk

Mindszenty József
bíboros, hercegprímás
boldoggá avatásáért

és engesztelünk az
ő szándéka szerint
a csehimindszenti
plébániatemplomban.

Közös liturgikus program:

18 óra

Engesztelő szentóra

19 óra

Szentmise

20 óra

Fáklyás körmenet

Minden Mindszenty tisztelőt és imádkozót, engesztelni vágyó hívőt
nagy szeretettel várunk.

„Egy nemzet felemelkedése mindig a mai napon kezdődik”

Fukszberger Imre azon kevés polgármesterek egyike, aki a rendszerváltás óta vezeti azt a települést, ahol él. Csehimindszent polgármestereként sokat tett és tesz azért, hogy méltó emléket állítson a község szülöttjének, Mindszenty bíboros hercegprímásnak.

Polgármester úr, mit kell Önről, illetve a családjáról tudnunk? Hogy került a polgármesteri székbe? Mi motíválta annak idején, hogy induljon a település vezető pozíciójáért?

Csehimindszenten élek születésem óta. Apai és anyai ágon is mély gyökerek kötnek a faluhoz. Anyai ágon többgenerációs kántortanító múlttal, apai ágon Mindszenty bíboros vérrokonaként. A győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumból éppen olyan jó volt hazajönni, mint a Veszprémi Aszfalt Útépítő vállalatától. Mindig vártak, úgy a családom, mint a barátok. El sem tudtam képzelni máshol az életem.

Feleségemet is itt ismertem meg óvónőként, aztán színjátékos társamból az életem társa – gyermekem édesanyja lett. Családalapítás után GAMESZ vezetőként végleg hazaköltöztem. 1989–90-ben úgy építkeztünk, hogy szüleimmel egy fedél alatt, egymást segítve éljük az életünket. Hálás vagyok a Jóistennek, sokat tanultunk egymástól. Jó visszagondolni az együtt töltött évtizedekre. Büszke vagyok arra is, amit apám egyszer így összegezett: „Kevés olyan család van, akik elmondhatják magukról, hogy a nagyszülőktől az unokáig mindenki vallását gyakorló hívőként él.”

Az életem nyitott könyv volt mindenki előtt. A rendszerváltáskor többen megkerestek-felkértek, hogy álljak a falu élére. Ambiciózus fiatalemberként az SZDSZ színeiben indultam. Nagyon szerettem, illetve a mai napig is szeretem a falunkat! Egyetlen célom volt: a falu értékeire épülő fejlődést elindítani! Nem vezető pozícióra vágytam, szolgálatra jelentkeztem, amelyben az együtt – egymásért a domináns gondolat. Megválasztottak, megbíztak a falu vezetésével. Felébredve a nagy politika útvesztőjében, szakítottam a párttal és maradtak a feladatok! A testület, a falu, a család mögöttem állt és áll a mai napig. Köszönet érte!

Fűzi valamilyen családi kötelék Mindszenty bíboroshoz? Hogyan emlékeznek rá családi szinten? Mit jelent az Önök, illetve azok számára az alakja, akik személyes kapcsolatban voltak vele? Sokat mesélnek róla?

Apai ágon Mindszenty bíboros hercegprímás és nagyanyám (Pehm Anna) édestestvérek voltak. Ahogy a családban neveztük, „Bátya” életünk meghatározó személyisége VOLT, VAN, LESZ! Mindig büszkeséggel vállaltam a hozzá tartozást, akkor is, amikor nehézségeket okozott. Számátlan emlék él bennem a megfigyelésekről, a csendről, ami a nevét követte, de az együttérző, illetve segítő tekinteteket sem felejttem. Sok epizód, emlék maradt utána, amit a családi beszélgetések hagytak ránk és mi továbbadjuk (gyakran használok fel ezeket egy-egy Őt idéző előadáson). Olyan erős hitből és szeretetből fakadó belső tartása volt, amely példaértékű mindannyiunk számára.

Honnan indultak és hová jutottak, illetve hová szeretnének eljutni? Kezdjük akkor az elején: milyen intézkedéseket sikerült megvalósítani a múltban?

A rendszerváltás idejében kevés infrastruktúrával rendelkező központi település volt Csehimindszent. Ha az érték-

re épülő fejlődést tűztük ki célul, akkor az első feladat adott volt, hiszen 1992-ben ünnepeltük a bíboros, hercegprímás 100. születésnapját. Ebből az alkalomból a falunk főterén tiszteletünk jeléül felállítottuk mellszobrát. Visszagondolva nagyon sok szép dolgot tudtunk megvalósítani. A teljesség igénye nélkül megemlítem a legfontosabbakat: elkészült a földgázvezeték, a szennyvízelvezetés, az Arany János utca felújítása, a ravatalozó bővítése, a tűzoltószertár felújítása, az óvoda tetőszigetelése. Emellett a Petőfi utcában járdát építettünk, a kultúrházat Integrált Közösségi és Szolgáltató Térre alakítottuk, az iskola sportpályáját aszfaltoztuk és elkészült egy tornaszoba. Az óvodaudvaron lecsereztük a játékokat és felújítottuk a kerítést, térségi összefogással részesei lettünk a KNEIPP hálózatnak, kialakítottuk az idősek klubját, a közvilágítást korszerűsítettük és közben valóra vált nagy álmunk: a Mindszenty szülőházból Emlékház lett.

A Magyarországi Mindszenty Alapítvány vásárolta meg a családtól a szülői házat, majd 2010-ben átadta az önkormányzatnak. 2013-ban az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával készült el a ház felújításának első üteme. Megvalósult a ház eredeti állapotának helyreállítása a gazdasági épületig (istállóig). Itt került elhelyezésre a Terror Háza Múzeum kiállítása, amelynek címe „A magyarok lelkiismerete Mindszenty József”. A második ütem teljesen új építkezés volt (az istálló helyén). Itt kialakítottunk egy kutatószobát, rendeztük az udvart, és megépítettük a kemenceházat. A kutatószobába a Mindszenty Alapítványtól kapott kiállítási tárgyakat állítottuk ki. Most már elmondhatjuk, hogy a bíboros életútját végigkísérhetjük a születésétől a sírig. Sokat köszönhetünk Déri Péter esperesplébános atyának, aki itt is a segítségünkre volt. Az önkormányzat és az egyházközség között szoros az együttműködés. Az egyházközség a kormány támogatásával teljesen felújította a templomot és alkalmassá tette a templomteret nagyszámú zarándokok fogadására, a teret és a templomot pedig bástyaként körülöleli a felállított Mindszenty keresztút.

Mely feladatok a legsürgetőbbek jelenleg? Mit szeretnének elérni a jövőben, milyen terveik vannak?

Legsürgetőbb feladatunk az Emlékháznál egy különálló vizesblokk (WC, fürdő) kialakítása, ami a későbbi tervekhez is jól illeszkedik, amelyek közt szerepel hittan-, cser-

kész- és művészeti táborok, ifjúsági csoportok fogadása. A nagy kiterjedésű udvaron, ahol egy felújításra váró pajta-épület is ezt a célt szolgálná, komfortosabb lesz az egyre növekvő zarándokok fogadása is. Beadott pályázat sikerében bízva a Csehimindszenti Mindszenty József Általános Iskola felújítása is feladatunk a közeljövőben.

Szeretnénk, ha Csehimindszent nemzeti zarándokhelyé válna, ehhez azonban még sok feladat áll előttünk. A látogatók nagy része szeretne megszállni településünkön, és ennek feltételeit meg kell teremtenünk. A régi iskolaépületben talán pályázat segítségével megvalósíthatjuk. Mindezek megvalósulása azt a célt is szolgálja, hogy a lakosság, a falu közössége érezze és részese legyen annak a megtiszteltetésnek, hogy Mindszenty bíboros szülőfalujában él.

Honnan érkeztek zarándokok Csehimindszentre? Mi a tapasztalata, mennyire ismert Magyarországon a hercegprímás élete, munkássága?

Nagy öröm számomra, hogy az ország egész területéről és a határon túlról is érkeznek zarándokok. Tapasztalatom alapján rengeteg Mindszenty tisztelőt, hozzá és érte imádkozó embert ismertem meg a látogatók közt. Ez nagy büszkeséggel tölt el. A megjelenő zarándokok, valamint az érdeklődők egyre növekvő száma bizonyítja, hogy ismert a mártírsorsú bíboros élete és a hazáért vállalt szenvedései. A vendégkönyvben írt gondolatok sok mindent elárulnak az emberek érzéseiről és ismereteiről.

Mit üzen Mindszenty alakja a 21. századi ember számára Ön szerint?

„Egy nemzet felemelkedése mindig a mai napon kezdődik. A fásultakban is van parázs a hamu alatt, csak a tűzre várnak. Isten így teremtett bennünk, embereket: az igaz és a jó meg a szép utáni vágyat nem lehet kioltani az emberek szívében-lelkében” – mondta a bíboros 1973. október 30-án Bécsben. Úgy gondolom, ez Mindszenty József bíboros üzenete a XXI. század emberének is. *H. Pezenhófer Brigitta*

RÖVID HÍREK

A Szentatya február 2-i dátummal kinevezte pápai delegátusává Angelo Becciu érseket, vatikáni helyettes államtitkárt a Szuverén Máltai Lovagrend rendkívüli káptalanjára. A káptalan során választják meg az új nagymestert. A választás után Becciu érsek képviseli majd a pápát a renden belül a spirituális és erkölcsi kérdésekben, különösen a fogadalmas tagok esetében.

Ferenc pápa február 6-án, hétfőn fogadta a német evangélikus egyház küldöttségét, mely Heinrich Bedford-Strohm püspök vezetésével érkezett a Vatikánba. A pápai audiencián jelen volt Reinhardt Marx bíboros, a német püspöki konferencia elnöke is.

Esztergomban tartották a pap- és szerzetesnövendékek 2017-es találkozóját. Közel kétszáz pap- és szerzetesnövendék gyűlt össze az idei UNITAS-találkozón a 450 éves jubileumát ünneplő esztergomi szeminárium meghívására a Szent Adalbert Központban február 11-én. A találkozó középpontjában a tiszta életre való elköteleződés állt.

A magyar kormány segítségével kezdődhet meg a decemberi kairói terrortámadásban megsebesült két kopt nő rehabilitációja a Honvéd Kórházban – nyilatkozta az Emberi Erőforrások Minisztériumának üldözött keresztények megsegítéséért felelős helyettes államtitkára, Török Tamás.

Ferenc pápa február 11-i keltezéssel Henryk Hoser-t, Varsó-Prága érsek-püspökét nevezte ki különleges küldöttévé a medjugorjei Mária kegyhelyre. A pápa különleges küldöttének a missziója, hogy mind elmélyültebb ismeretet szerezzen a medjugorjei Mária kegyhely lelkipásztori helyzetéről és főként azoknak a híveknek a lelkipásztori szükségleteiről, akik zarándoklatra érkeznek oda, illetve ezen ismeretek birtokában esetleges lelkipásztori kezdeményezéseket javasoljon a jövő számára.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS JÓZSEF

A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

Ne álljunk szóba a kísértővel, imádkozzunk Istenhez!

Mindannyiunkkal előfordul, hogy gyöngének érezzük magunkat a kísértésben, és ilyenkor Jézus kegyelme segít, hogy ne rejtőzzünk el az Úr elől, hanem bocsánatot kérjünk, fölálljunk, és továbblépjünk. A sátánnal nem szabad szóba állni, mert bűnbe esünk, és megront minket. A kísértések oda vezetnek, hogy elbújunk az Úr elől, magunkra maradunk vétünkkel, bűnünkkel, romlottságunkkal.

A Teremtés könyve leírja Ádám és Éva paradicsombeli megkísértését. A gonosz a paradicsomban kígyó alakjában jelenik meg: vonzó, és ravaszul megpróbál becsapni, „szakértő” ebben, ő a hazugság atyja, hamis. A sátán tudja, hogyan kell megteveszteni és becsapni az embereket. Ezt teszi Évával: kellemes légkört teremt számára, és beszédbe elegyedik vele, majd lépésről lépésre oda vezet, ahova akarja. Jézussal más a helyzet, ott az ördög pörül jár. Megpróbál párbeszédet kezdeményezni Krisztussal is, az ördög ugyanis beszédével hálózza be az embereket. Megpróbál túljárni az eszén, de Jézus nem hagyja magát. Az ördög tehát olyan, amilyen, de Jézus válasza Isten szava. Az ördöggel ugyanis nem lehet párbeszédet folytatni, különben úgy járunk, mint Ádám és Éva, meztelenek leszünk.

Az ördög rossz adós, nem jól fizet! Csaló! Mindent megígér, aztán pőrén otthagya. Jézus is meztelenül végezte, de a kereszten, mert engedelmességet az Atyának, és az egy másik út volt. A kígyó, az ördög agyafúrt: nem lehet beszélgetni az ördöggel. Mind tisztában vagyunk vele, hogy mik azok a kísértések, mert mindannyian átélünk kísértéseket: a hiúság, a gőg, a kapzsiság, a fősévség és sok más dolog kísértését.

Manapság sokat beszélünk a korrupcióról. Emiatt is segítségért kell folyamodnunk az Úrhoz. A sok korrump ember, a nagyhalak a világban, akiket az újságokból ismerünk, talán egy aprósággal kezdtek, teszem azt, elállították a mérleget, és egy kilogrammnak tüntették fel azt, ami valójában csak 90 dekagramm volt. A korrupció kicsiben kezdődik, mint ez, a beszélgetéssel: „Nem is igaz, hogy árt neked ez a gyümölcs! Edd csak meg, finom! Apróság, senki nem veszi észre. Rajta, gyere!” És apránként, fokról fokra bűnbe esünk, korrupttá válunk.

Az Egyház ezért arra tanít, hogy ne legyünk naivak, hadd ne mondjam, együgyűek, hanem tartsuk nyitva a szemünket és kérjünk segítséget az Úrtól, mert egyedül nem boldogulunk. Ádám és Éva elrejtőzik az Úr elől, holott Jézus kegyelmére van szükség ahhoz, hogy visszatérjünk és bocsánatot kérjünk. A megkísértéskor nem szabad beszédbe elegyednünk, hanem imádkoznunk kell: „Segítség, Uram, gyöngye vagyok. Nem akarok elbújni előled.” Ez a bátor viselkedés, így győzhetünk.

Ha belemegyünk a párbeszédbe, a végén vesztesen kerülünk ki. Az Úr adja meg a kegyelmet és kíséren minket ebben a bátorságban, és ha gyöngeségünk miatt becsapnak minket a kísértésben, az Úr öntsön belénk bátorságot, hogy továbbmenjünk. Ezért, emiatt jött el Jézus.

Ferenc pápa

A házassági kötelék felbontása

A privilegium petrinum II.

Ebben a cikkben folytatva a házassági kötelék jognál fogva való felbomlását, most a hatályos egyházi törvénykönyv 1149. kánonjában foglaltakról szóló részről gondolkodunk.

Amikor a meg nem keresztelt fél börtönbe zárása, deportálása vagy vallási, politikai üldözése miatt a házastársi életközösség nem állítható helyre, akkor a közben a Katolikus Egyházban megkeresztelkedett fél új házasságot köthet más személlyel, még akkor is, ha korábbi házastársa is felvette időközben a keresztséget, feltéve, ha nem történt meg az elhálás.

A jogi előírás három helyzetet tár elénk: 1.) a megkeresztetlen fél az, aki üldözés, deportálás vagy börtön miatt nem tudja helyreállítani az együttélést, és továbbra sem keresztelkedik meg. Ebben az esetben a korábbi házasság ipso iure megszűnik a megkeresztelkedő fél javára, mihelyt megkötik a házasságot. 2.) Ha a megkeresztetlen fél megkeresztelkedik, így a korábbi házasság szentséggé válik. Ha ezután megtörténik az elhálás, akkor semmilyen hatalom sem bonthatja fel ezt a házasságot. Ha erre nem kerül sor, 3.) akkor ez az eset lényegében ugyanaz, mint az első, tehát új házasság köthető és a régi kötelék felbomlik.

Ezekben az esetekben a korábbi kötelék magánál a jognál fogva felbomlik, így a helyi ordináriusok nem akadályozhatják meg, illetve nem tilthatják meg az új házasságkötést, ha a feltételek adottak. Nagyon fontos, hogy ez az ún. privilegium petrinum olyan esetekben alkalmazható, ahol először két meg nem keresztelt kötött érvényes házasságot és időközben az egyik megkeresztelkedett, de fogóság vagy üldözés miatt nem tudják helyreállítani az életközösséget. Ilyen esetben van csak lehetőség az új házasság megkötésére.

Déri Péter

A SZENTSÉGEK LITURGIÁJA

A bűnbánat szentségéről

A keresztény életbe való beavatás szentségeinek tárgyalása után áttérünk a gyógyulás szentségeire, vagyis a bűnbánat szentségének és a betegek kenetének liturgiájára. A bűnbánat szentsége az Egyházi Törvénykönyv szerint az a szentség, amelyben azok a hívők, akik bűneiket törvényes gyóntatónak megvallják, megbánják, és megakarnak változni, a gyóntató által adott feloldozás révén elnyerik Istentől a keresztség után elkövetett bűneik bocsánatát, és egyszerűen kiengesztelődnek az egyházzal, amelyet bűneikkel megsebeztek. Szokták ezt a szentséget a kiengesztelődés, a bűnbocsánat, a szentgyónás és a megtérés szentségének is nevezni.

A bűnbánat szentségének több formája is van. Egyetlen rendes módja az, amelyben a gyónó egyénileg megvallja bűneit, majd feloldozást nyer. Az ilyen gyónás alól csak a fizikai vagy erkölcsi lehetetlenség ment fel, ebben az esetben a kiengesztelődést más módon is el lehet nyerni. Ilyen eset lehet például a halálveszély, amikor a gyóntatónak nem áll elég idő a rendelkezésére ahhoz, hogy az egyes bűnbánók bűnmegvallását meghallgassa. Ekkor a gyóntatók úgynevezett általános feloldozást adhatnak, ám ilyenkor is szükséges, hogy a gyónók kellően fel legyenek készülve, továbbá, hogy elhatározzák súlyos bűneiknek egyéni meggyónását, ha erre a későbbiekben lehetőségük lesz.

Előfordulhat olyan eset is, hogy lehetlenné válik gyóntató pap elérése. A Trienti Zsinat (1545–1563) tanítása szerint ilyenkor a tökéletes bánattal is elnyerhető a súlyos bűnök bocsánata, ha együtt jár azzal a szilárd elhatározással, hogy a bűnbánó szentségi gyónáshoz járul, mihelyt alkalma nyílik.

A szentségi gyónás sajátos helye a templom vagy a kápolna, ahol mindig kell lennie nyitott helyen levő olyan gyóntatóhelyeknek, melyek el vannak látva a gyónó és a gyóntató közti rögzített ráccsal. Gyóntatóhelyen kívül csak megfelelő okból szabad gyóntatni.

Ipacs Bence

Szerzetesek ünnepe Szombathelyen

▲ Február 2-án a szerzeteseket ünnepelte az Egyház. Szombathelyen, a ferences templomban gyűltek össze az Egyházmegyében működő szerzetesek és szerzetesi közösségek tagjai. A szerzetesek Isten ajándéka a világnak – hangzott el.

▼ Február 3-án, pénteken délután zsúfolásig megtelt a Martineum Felnőttképző Akadémia nagyterme. Sokan voltak kíváncsiak dr. Beer Miklós váci megyéspüspök és dr. Németh Norbert beszélgetésére.

A kulisszák mögött

Premontreisi diákok bálja

▲ Február 3-án rendezték meg a Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnázium diákbálját. A tanulók színvonalas műsorral szórakoztatták társaikat és persze jókat táncoltak az esten felhangzó retro zenékre.

▼ Február 3. és 5. között Szombathelyen rendezték meg a Kárpát-medencei Egyetemi Lelkészségek Találkozóját. Beer Miklós váci megyéspüspök és Hodász András atya előadásai mellett kiscsoportos beszélgetések, bál és városnézés is volt.

Egyetemi lelkeszségek találkozója

Pelenkaadomány Letenyében és Lentiben

Február 9-én a Szombathelyi Egyházmegyei Karitászs elszállította a DM-től kapott pelenkákat a Zala megyei Letenye és Lenti plébániai karitászsaihoz. 44 nehéz helyzetben élő kisgyerekes család kapott segítséget.

Házasság hete Egyházmegyénkben is

Február 12–19. között rendezték meg a Házasság hetét hazánkban. Egyházmegyénk több városában is szerveztek programokat. Szentmisék, előadások, szórakoztató műsorok és játékok színesítették az eseményt.

Ismerik őt?

Február 13-án folytatódott a Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár *Ismerik őt?* című programja. Egyházmegyénk papjai mutatkoznak be a rendezvényen. Legutóbb Óra Krisztián atyát ismerhették meg az érdeklődők.

PROGRAMAJÁNLÓ

március 17. (péntek) 6.30 óra Stációs szentmise (Szombathely, Szent Márton-plébániatemplom) • **március 17–19. (péntek-vasárnap)** Nagyböjti lelkigyakorlat felnőtteknek (Kőszeg, Verbita Missziós Ház) • **március 18. (szombat) 9.30 óra** Az Egyházmegyei Hittanverseny döntője (Szombathely, Brenner János Nevelési Központ) • **március 19. (vasárnap) 10 óra** Bérmlás (Zalaegerszeg, Mária Magdolna-templom) • **március 22. (szerda) 6.30 óra** Stációs szentmise (Szombathely, Jézus Szíve templom – Zárda) • **március 24. (péntek) 6.30 óra** Stációs szentmise (Szombathely, Szent György-templom – Herény) • **március 29. (szerda) 6.30 óra** Stációs szentmise (Szombathely, Szentháromság-templom – Olad, kistemplom); **10 óra** Szentségimádás (Vásárosmiske, Mindenszentek-templom) • **március 31. (péntek) 6.30 óra** Stációs szentmise (Szombathely, Krisztus Király plébániatemplom) • **április 1. (szombat) 24 órás** szentségimádás (Szombathely, Szent György-templom – Herény); **10.30 óra** Szentmise Mindszenty bíboros születésének 125. évfordulója alkalmából (Cseh-mindszent, Mindenszentek-templom) • **április 3. (hétfő) 18 óra** Isten és a teológia női arca – Nyilvános előadássorozat (Szombathely, Savoria Egyetemi Központ C. épület, nagyelőadó) • **április 5. (szerda) 6.30 óra** Stációs szentmise (Szombathely, Szent István király plébániatemplom) • **április 6–8. (csütörtök-szombat)** Szombathely város nagyböjti lelkigyakorlata (Szombathely, Székesegyház) • **április 7. (péntek) 6.30 óra** Stációs szentmise (Szombathely, Szent Kvirin-plébániatemplom – szalézi) • **április 8. (szombat)** Egyházmegyei Ifjúsági Találkozó (Szombathely-Olad, oladi szakközépiskola) • **április 9. (vasárnap) 10 óra** Virágvasárnap ünnepi szentmise (Szombathely, Székesegyház) • **április 12. (szerda) 6.30 óra** Stációs szentmise (Szombathely, Székesegyház) • **április 13. (csütörtök) 10 óra** Olajszentelési szentmise (Szombathely, Székesegyház); **18 óra** Szentmise az Utolsó Vacsora emlékére (Szombathely, Székesegyház) • **április 14. (péntek) 8 óra** Olvasmányos imaóra és reggeli dicséret (Szombathely, Székesegyház); **15 óra** Liturgia Urunk halálának emlékére (Szombathely, Székesegyház); **20 óra** Szombathely város keresztútja (Szombathely, Óperint utca, Szent Kvirin-emplékely) • **április 15. (szombat) 8 óra** Olvasmányos imaóra és reggeli dicséret (Szombathely, Székesegyház); **20 óra** Húsvéti vigília (Szombathely, Székesegyház) • **április 16. (vasárnap) 10 óra** Ünnepi szentmise Urunk feltámadásának ünnepén (Szombathely, Székesegyház)

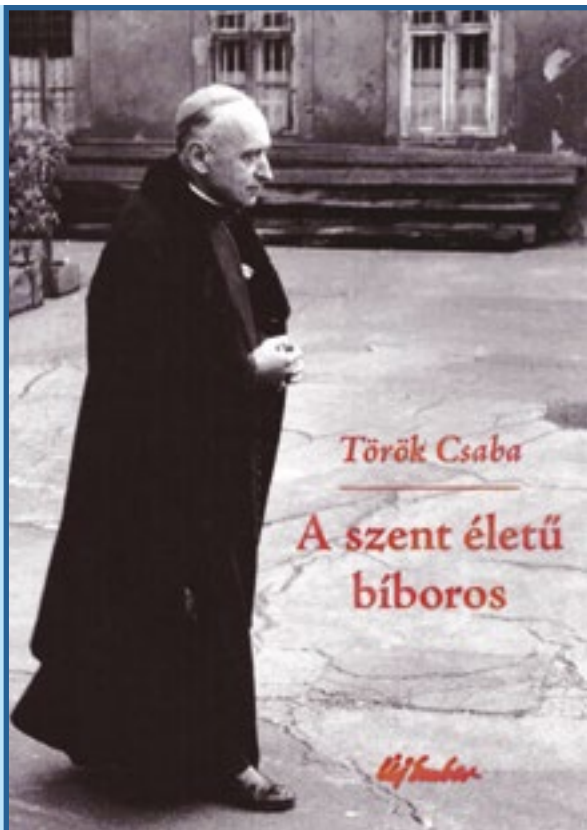
A szent életű bíboros

Magyarországi Mindszenty Alapítvány & Új Ember Kiadó
2016 • 296 oldal • 2.990 Ft

A szent életű bíboros című könyvében **Török Csaba** kísérletet tesz arra, hogy bemutassa Mindszenty bíboros „másmilyen” életrajzát: „Nem tudok vitázni a történészekkel s adataikkal... Inkább azt keresem, hogy mindezek a »tények« hogyan emelhetők bele az ember, a személy életének egyfajta »belső olvasatába«.”

Az elmúlt rendszer történelmi események kapcsán felmerülő szerepére fókuszálva indított több lejárato hadjáratot is a bíboros ellen. Török Csaba úgy véli, már életében igyekeztek a bíboros személyét bezárni a „politikus” kategóriába, nekünk viszont külön kell választanunk a „Mindszenty-ügy” két síkját: a **történelmi-politikait** és az **életszentséggel kapcsolatosat**. A történészekre hárul annak feladata, hogy kiderítsék, miben állhat Mindszenty bíboros szerepe hazánk történelmében.

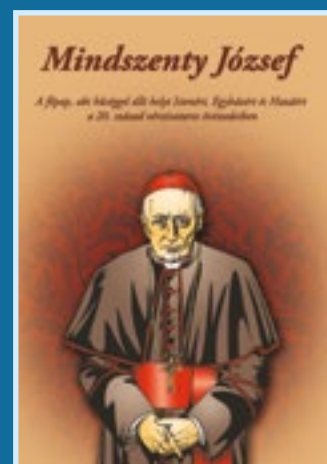
Mi a mi feladatunk? „Az Egyháznak, a hívőknek kell éledniük, hiszen hazaszeretetért, történelmi kiállásért még nem tisztelhetünk senkit szentként.” A feladatunk abban áll, hogy igyekezzünk minél többet megtudni Mindszenty Józsefről, mint hívő emberről.

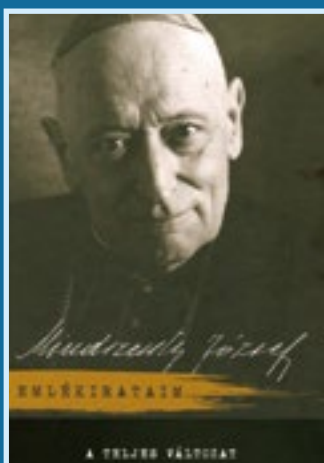
Don Bosco Kiadó
2007 • 148 oldal • 650 Ft

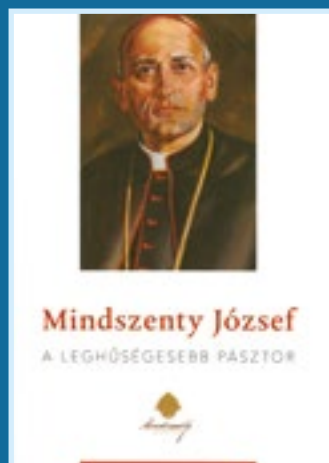
Jel Könyvkiadó
2008 • 93 oldal • 3.500 Ft

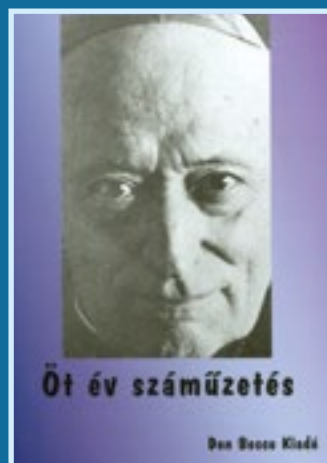
Danica Könyvkiadó
2016 • 32 oldal • 990 Ft

Helikon Kiadó
2015 • 666 oldal • 5.990 Ft

M. Mindszenty Alapítvány
2014 • 50 oldal • 800 Ft

Don Bosco Kiadó
2010 • 348 oldal • 3.000 Ft

Don Bosco Kiadó
2005 • 252 oldal • 1.000 Ft

Világszemlélet

A világ és az élet Isten materializált gondolata

Nem tudom elképzelni, hogy az élet csupán véletlen mutációk eredményeként alakult olyanná, amilyen. Valószínűbb az, hogy a világ, sőt maga az élet Istentől való – vallásosabb nyelven –, a világot Isten hozta létre (teremtette). (E tekintetben a Biblia – különben is kétféle – teremtésleírása allegorikus, nem természettudományos igényű.) Nem tagadom a változás, alkalmazkodás, kiválasztódás és fejlődés, vagyis az evolúció szerepét, melynek során a teremtett világ változott, ma is fejlődik, ezt Isten „belekódolta” a világába.

Materiális világunk általunk megismert szegmentuma – noha adatszerűen hatalmas –, a létező, ám még nem ismert összességhez képest még mindig nagyon szerény. De alkalmas arra, hogy az ember önmagát Isten helyére képzelje. Számos tudományos felfedezés „emberi” magyarázata arra irányul, hogy kikapcsolja Istent, vagy az ember önmagát tegye istenné.

Az „isteni részecske” részbeni igazolása már egyfajta eredményt – akár Isten-bizonyítékot – sejtet, de a hatalmas pénzekkel előállított tudományos központokban sem sikerült eddig az ősrobbanást modellezni. Azt, amit – feltéve, hogy ha egyáltalán volt – Isten egyetlen gondolattal véghez tudott vinni. Mégis úgy tűnik, hogy a tudományos eredmények sokaknak azt sugallják, hogy az ember mindenható. Szorgalmasan építjük újra Babel tornyát, közeledünk a bábeli nyelvzavarhoz. Az Egyesült Államokban rhesus majmok agyának összekötésével kísérleteznek, amely megkönnyítené a tanulást. Már az agyba épített chipekről is ábrándoznak, amik az internet tartalmát

bevihetnék az agyba. Azon túl, hogy ezek az elképzelések még csak sci-fi szinten léteznek, magát a – jobbítani szándékozó – agyat sem képesek mesterségesen előállítani, noha az a magzati fejlődése során két fél ivarsejtből „önmagától” is képes kialakulni.

Korunkban megcsodáljuk a kibernetika valóban szédületes eredményeit, egyik-másik művelője, csodálója bennük már az istenség határait véli sűrölni. Pedig a „kübernész” eredetileg olyan ember volt, aki nem tulajdonított magának többet, mint amennyi jár neki. Csodáljuk a robotokat is, pl. egy autógyár robotokkal szinte hibátlanul végzi a munka dandárját. Ma már a vezető nélkül közlekedő gépkocsi is karnyújtásnyira van. Készítettek emberi munkát helyettesítő robotokat (androidákat) esetleges atomkatasztrófa esetére. Lám mire képes az emberi agyvelő... A mai gépkocsik temérdek alkatrészből és elektronikából állnak, joggal nevezhetjük őket komplikált szerkezeteknek. De próbáljon robotokkal valaki egy emberi szervezetet, akár csak egy élő sejtet felépíteni. Látható, hogy az ÉLET (az élőlények), de főleg az ember, mennyivel bonyolultabb, összetettebb, holott – ember és gépkocsi – bizonyos tekintetben még hasonlítanak is, mindkettő mozgását az égés biztosítja.

Már az antik kultúra is „hübrisznek”, vagyis elbizakodottnak bélyegezte meg a mértéken túl önfejtőket, akik túlléptek határaikon és a morális rossz választották, s emiatt az istenektől különböző csapásokra számíthatnak. A mai tudósok némelyike sajnos elfelejti, hogy munkája, eredményei csak az Istentől kapott talentumok elvárható kamatoztatásaként fogható fel.

Ha valahol szerénységet, mértéktartást kell gyakorolni, akkor az a tudományos kutatás. Észre kell vennünk a minket körülvevő univerzum, közelebbről a világ-természet nagyszerűségét, amiknek csak méltatlan kutatói, legfeljebb alázatos és hálás „társ-teremtői” (sajnos megsemmisítői is) lehetünk, s mindenekelőtt tisztában kell lennünk (fizikai, szellemi, etikai) korlátainkkal (lásd Zsolt 19, 2-3).

Az „univerzum” szóban benne foglaltatik az egyetlen világegyetem. Ezen felfogható, de soha meg nem érthető és tökéletesen nem is vizsgálható „anyagi” világ sokak szerint az „egyetlen” létező. Csakhogy mi – valamenyny segédeszközünkkel együtt is – csak „ember módján” láthatjuk a világot. Emberi látásunk a tér és idő dimenziójához és saját személyünkhöz, tágabb értelemben emberi voltunkhoz, lehetőségeinkhez kötött, ezért csak a materiális világra terjed ki. Ám minden bizonnyal létezik egy más dimenziókkal működő természetfeletti vagy melletti (transzcendens) „láthatatlan” világ is, amit a materiális világ emberei képtelenek megvizsgálni, ezért úgy gondolják, hogy nem létezik. A keresztény hit összefoglalását adó Hiszekegy niceai változatában pl. „minden látható és láthatatlan” dologról vallunk. Utóbbiakat mindennapjainkban valóban nem látjuk, holott sok tekintetben ez a transzcendens világ jelzi magát, csak észre kellene vennünk. Isten sem látható (csak tapasztalható), de az emberi lelkek, angyalok, gonosz szellemek stb. is ennek a másik világnak szereplői, amik nem mérhetőek (csak közvetett módon érzékelhetőek), ezért sokak szerint nem is léteznek.

Dr. Széll Kálmán

Imádságban hordozni egy életet

A lelki adoptálásról

Keresztényként mit tehetünk egy olyan világban, ahol csak hazánkban törvényesen évente 30.000, Európában 3 millió gyermeket ölnek meg az anyaméhben? Ahol bátortalan anyák ezrei tépelődnek naponta azon, világra hozzák-e az anyaméhben fejlődésnek indult gyermeküket? Jézus mondja: „Bármit kértek a nevemben, megteszem nektek” (Jn 14,14). Hiszünk az ima erejében, ebből a hitünkben pedig a lelki adoptálás konkrét cselekedete fakad.

A lelki adoptálás (örökbefogadás) egy ígéret, amellyel valaki elkötelezi magát arra, hogy 9 hónapon át (amennyi időt az anyaméhben tölt egy magzat) imádkozik egy – egyedül Isten előtt ismert – megfogant és halállal fenyegetett magzatgyermek életéért. Az ígéret Istennek tett felajánlás egy gyermek életének megmentéséért, ami rövid napi imából és egy tized rózsafüzér imádkozásából áll. Az ígéret mellé lehet még önkéntes felajánlást is tenni: böjtöt, önmegtagadást, napi szentírásolvasást, szentmisét, szentáldozást, szentségimádást, katekizmus, illetve pápai megnyilatkozások tanulmányozását, a magzattvédelem területén folytatott apostolkodást. A lelki adoptálás elsődleges célja egy konkrét gyermek életének megmentése ima és áldozathozatal által.

Az ígéret kötelez, ugyanakkor erőforrást is jelent a kitaráshoz. Vállalhatja bárki magánúton is, de nagyobb ereje van a közösségben és szentmisében tett ígéretnek. Vannak plébániák, ahol évente meghirdetik a híveknek a lehetőséget a lelki adoptálás ünnepélyes ígértételére, a Szűzanya hathatós segítségét kérve ehhez, Gyümölcsoltó Boldogasszony vagy Szeplőtelen Fogantatás ünnepéhez kapcsolódva.

A lelki adoptálás visszahat az imádkozóra is. Gyógyítja az élet okozta sebeket, felkészíti, megnyitja a fiatalok szívét a felelős szülői hozzáállásra. Hatása azonban ennél szélesebb körre is kiterjed. Feléleszti az emberek érzékenységét és felelősségtudatát az emberi élet értéke iránt, hozzájárul az emberek közötti megromlott, felborult erkölcsi rend újjáépítéséhez. A hazánkban 50 év leforgása alatt elvégzett közel 6 millió abortusz nagyon sok családot érint, egyben kiváltó oka is a depressziónak, testi-lelki betegségeknek, szétesett kapcsolatoknak. A gyógyulást segítené, ha a papok az

abortusz bűnétől szabadulni akaróknak gyóntatásban is elégtételül adnák a lelki adoptálást.

A lelki adoptálás gondolata Fatimából származik. Az általunk átvett forma Lengyelországban alakult ki, ahol országos a mozgalom, központja a czeszochowa-i pálos kolostor. Hazánkba az 1995. évi varsó-czeszochowai gyalogos zarándoklat résztvevőinek közvetítésével jutott el. Az első ünnepélyes ígértételre 1995. Aprószentek ünnepén, Szombathelyen, a Székesegyházban került sor. A kezdeményezést több plébánia és egyházi közösség is felkarolta olyannyira, hogy 9 hónap alatt az egész Kárpát-medencében elterjedt a lelki adoptálás mozgalma, amelyre II. János Pál pápa 1996. szeptemberi magyarországi látogatása alkalmával áldását adta.

Szívleljük meg szavait: Alázattal és bátran kezdjük újra imádkozni és böjtölni, hogy a Magasságból jövő erő lerontsa a csalás és hazugság falait, melyek oly sok fivérünk és nővérünk szeme elől takarják el az életellenes magatartások és törvények romlott természetét és nyissa meg szívünket a szeretet és élet civilizációját szolgáló vágyakra és elhatározásokra (Evangelium Vitae 100.).

Rétfalvi Valéria SSS

Uram, Jézus!

*Édesanyád, Mária közbenjárására,
aki szeretettel szült a világra Téged,
valamint Szent Józsefnek,
a bizalom emberének közbenjárására,
aki születésed után gondoskodott Rólad,
kérek Téged annak a meg nem született
gyermeknek érdekében,
akit lélekben adoptáltam,
és akit a halál veszélye fenyeget.
Kérlek, adj szüleinek szeretetet,
és bátorságot,
hogy meghagyják gyermekük életét,
amelyet Te magad rendeltél számára.
Ámen.*

Szombathelyi egyházmegyei papok írói tevékenysége III.

Nagy János

1998–2006 között jelent meg „Szombathelyi tudós tanárok” címmel a Berzsenyi Dániel Könyvtár kiadásában három kötet, melyek közül a legutolsó foglalkozik részletesen – Dobri Mária akkori egyházmegyei könyvtáros kutatásai alapján – Nagy János egykori szombathelyi kanonok nyelvészeti munkásságának bemutatásával, melyet röviden szeretnénk Olvasóinkkal is megismertetni.

Nagy János a vasi megyeszékhelyen született 1809-ben. A premonstreiek által vezetett gimnázium legjobb képességű tanulóinak közül került a bölcséleti líceum növendékei közé, ahol hamar kitűnt nyelvészeti érdeklődése. Miután a Szombathelyi Egyházmegye papnövendéke lett, Böle András püspök a pesti egyetemre küldte, ahol kezdettől főleg a keleti nyelvek művelésében jeleskedett. Első arab és szír nyelvű versei rögtön nyomtatásban is megjelentek. Később a káld és szír nyelvekről több értekezést is írt. Nyelvérzékének köszönhető, hogy megbízták idegen anyanyelvű teológustársai magyar nyelvre tanításával is.

1832-ben még csak IV. éves kispap volt, amikor kiadták *Grammatica linguae hungaricae* című nyelvkönyvét. Ez egy latin nyelven írt magyar nyelvtankönyv volt, melyet később több magyarországi szemináriumban is jó ideig használtak. E művében öt részre és számos fejezetre tagolva tárgyalja a magyar nyelv szerkezetét, majd gyakorlásul közmondásokat, aforizmákat hoz Pázmánytól egészen a kortárs szer-

zőkig. Végül pedig érdekességképpen közli a keleti nyelvek – az arámi, héber és arab –, valamint a magyar nyelv közötti (általa vélt) párhuzamosságokat.

Pappá szentelése után először Baltavárra (ma: Béraltavár), majd Rábacsentmihályra (ma: Vasszentmihály) került káplánnak. Itt érte az a váratlan kitüntetés, hogy a Magyar Tudományos Akadémia nyelvtudományi osztálya levelező tagjává választotta.

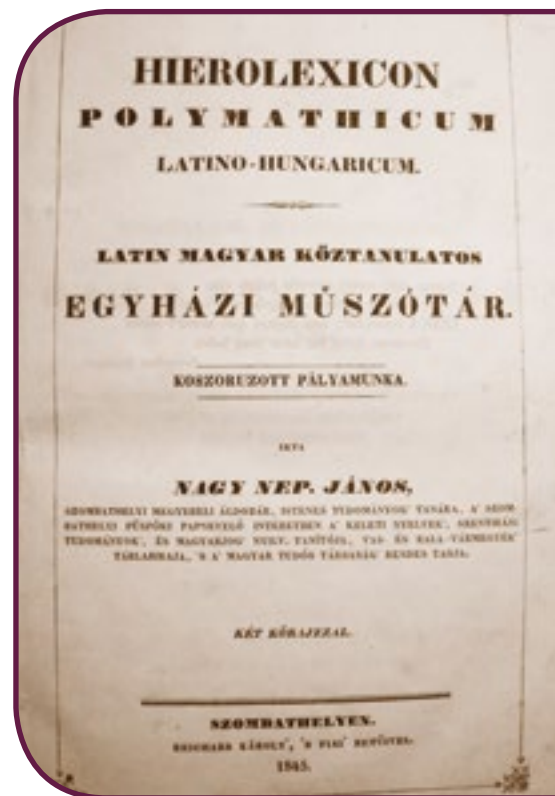
Doktorátusának megszerzése után a szombathelyi szemináriumban a keleti nyelvek és a szentírásstudomány oktatója lett.

Megszerkesztette a különféle – főleg arab és perzsa – eredetű magyar szavak szótárát. A magyar nyelv leíró nyelvtanának kidolgozásában pedig olyan szerzőknek volt megbecsült és méltó társa, mint Czuczor Gergely és Vörösmarty Mihály.

Fő műve: a *Latin magyar köztanulatos egyházi műszótár*, mely a korai magyar genealógiai (családtörténeti) szaknyelv egyik fontos forrása – 1845-ben látott napvilágot. Ennek végén közölte a pápák névsorát, valamint az érsekségek és püspökségek jegyzékét is.

„Élete végéig – melyet 1885-ben fejezett be – megmaradt kedélyes öregúrnak, mintaszerű papnak, a szegények barátjának...”

Mindezt pedig jól érzékelteti a róla fennmaradt anekdota: Nagy János „csak a saját sági borát tartotta bornak. A premonstreiek hetenként vendégül látták asztaluknál, de soha elismerő szót nem hallottak tőle a borukra. Örökké csak ezt a nótát fújta az öregúr: Kóstolnátok csak

az én ságimat! A bonyodalom aztán abból támadt, hogy a premonstreiek valóban meg is kóstolták, sőt vele is megkóstoltatták a saját borát az ő asztaluknál. Olyanformán, hogy amikor az öregúr megint náluk ebédel, tanítványukat a kis Irsay Lacit, akit mint teljesen árvát a zsémbes szavú, de vajszívú Nagy János tartott a házában, elugrasztották haza, hogy a kanonok úr kér egy pint bort... valamelyik tréfakedvelő fehér pap meg azzal töltötte meg a nagyon tudós vendég poharát, hogy – No, kíváncsi vagyok, ehhez mit szól, Apát Úr? A nagyon tudós borász elvégezte az összes vizsgálatokat: összehúzott szemmel mérlegelte a színét, felszippannotta az illatát, apró kortyot húzott belőle, azt megrágtá, ide-oda hörbölte, aztán eképp formulázta az ítéletet: – Nem mondom, azért ez is bor. De hol van ez az én sági boromtól? Amikor megtudta, hogy a saját borát itta és hogy saját védenca szállította ellene a bizonyítékokat, hirtelen haragjában elkergette házából a »hátlátlan« árvát. De félóra múlva már tűvé tette érte a várost...” *Inzsöl Richárd*

Lángolj és világíts!

Beszélgetés Rimfel Ferenc atyával, Szentgotthárd – és Brenner János egykori kápláni helyeinek – plébánosával

Feri atyával bármikor találkozom, mindig mosolyogva fogad. Így van ez zárandoklatok alkalmával, vagy amikor Szombathelyen összefutunk pár percre. Igaz, e sorok írójának van egy helyzeti előnye: régóta ismerjük egymást. Egészen pontosan az elsőáldozásom óta. Így kérem, engedjék meg a személyesebb hangvételű kérdéseket, amelyekben kitérünk a papi évekre, és persze Brenner Jánosra is.

Szentgotthárd, hétfő reggel. Sikerül pontosan érkezni, és apró telefonos segítség után a plébániát is megtalálom. Feri atya fogad. A plébániát pap nélkül nem hagyjuk sosem – mondja, de látom, szükség is van az állandó jelenlétre. Folyamatosan érkeznek az emberek, hogy ügyes-bajos dolgokban segítséget kérjenek, ügyeket intézzenek. Állandó a jövés-menés, de azért találunk egy csendes szobát, ahol a következő 30 percben csak az én kérdéseimre válaszol az atya.

Tisztázzuk, hány település is tartozik a plébániához? – teszem fel a kérdést és következik a hosszú felsorolás. A szentgotthárdi Nagyboldogasszony-templom mellett Jakabháza, Farkasfa, Zsida, Zsidahegy, Máriaújfalu, Rábafüzes, Rábatótfalu és Rábakethely templomai és híveinek lelki gondozása tartozik hozzánk – mondja Feri atya. Ráadásul élnek itt a magyarok mellett németek Rábafüzesen,

szlovén nemzetiségiek Rábatótfaluban és Gotthárdon is. Nekik is igyekszünk megadni a lehetőséget, hogy anyanyelvükön imádkozhassanak. Erre is figyelniünk kell. Minden templomban van szentmise, így elaprózódik az időnk, erőnk. Ha központosítanánk, azaz ide várnánk Szentgotthárdra a híveket? Ez is megoldás lehetne, de a papnak oda kell mennie a híveihez. Ha nem megyünk el Farkasfára, Rábafüzesre, akkor ők mostohagyermekek lesznek. Nekünk viszont arra kell törekedni, hogy édes gyermekeink legyenek. Jézus is azt mondta: Menjetek! Ahhoz, hogy ezt meg tudjuk valósítani, nagy segítség Pete Polgár Máté káplán atya jelenléte.

Ahogy forog a kamera – mivel az interjút fel is vettem, és Egyházmegyénk honlapján ebből majd egy vágott anyag megtekinthető lesz –, közös emlékeink is előkerülnek. Mint korábban említettem, Feri atyánál voltam elsőáldozó Szombathelyen, a Székesegyházban. Szerettem a hittanórák hangulatát, amihez Pomeisl Mária is nagyban hozzájárult, ezért is volt furcsa, hogy egyszer csak Feri atyával már nem találkoztunk többet. Elhelyezték. Furcsa volt ezt gyerekként megélni, egy másik papot megszokni. De ezzel nem csak mi, gyerekek voltunk így. A lelkipásztoroknak is nehéz ez a helyzet, mondja Feri atya. Amikor papnak készül az ember, sok mindenre gondol, de a dispoziciók ne-

hézségére nem. Káplánként sem könnyű ezt megélni: otthagyni a szeretett közösséget és egy olyan helyre menni, ahol idegenek tekintenek vissza a szentmiséken. De ez az idegenség csak addig tart, amíg meg nem ismerjük a híveinket.

Feri atya felelevenítette az első plébánosi kinevezésnek történetét is. Így tudtam meg, hogy a Püspökvárban volt egy pulpitus, azon egy nagy könyv, amibe a különböző terveket, elképzeléseket írogatták, kit hova neveznek ki. A ministránsok előtt már akkor sem maradt semmi titokban, és ők az-

zal kezdték kis idő múlva szekálni Feri atyát: Plébános-Kám! Innentől már arra számítottam, hogy Kámba helyez Konkoly püspök atya, ehelyett Szarvaskendre küldött. Öt évig szolgáltam ott – meséli nevetve az atya.

Következő állomáshelyének, Rábakethelynek is kalandos története van. Aranymiséét ünnepeltünk éppen, túl a dípozíciókon. Arra is koccintottunk az atyákkal, hogy ebből kimaradtunk. Persze másnap kaptam a táviratot, hogy menjek a Püspökvárba – idézi fel a két évtizeddel ezelőtt történt eseményeket Feri atya. – Konkoly püspök úr azzal fogadott, hogy a rábakethelyi plébános elment nyugdíjba, az Egyházmegye érdeke pedig, hogy ott plébános szolgált. „Válassz: Béraltavár vagy Rábakethely!” Mondtam, hogy nem akarok választani, ezt Püspök atyára bízom. „Jó – mondta –, gyere vissza egy hét múlva és akkor pontosítjuk.” Nem kellett addig várni. A következő héten tartott vasvári búcsún ugyanis az ottani plébános a mise végén kihirdette: a szarvaskendi plébánost elhelyezték Rábakethelyre. A szarvaskendi híveket mindez úgy érte, mint egy hidegzuhany. Nos, így lettem Rábakethely plébánosa.

Olvasóink előtt már ismert, hogy Rábakethelyen szolgált Brenner János, akit 1957-ben meggyilkoltak. Feri atya az ő utóda is egyben. Ezért is volt furcsa számomra, amikor azt mondta: Brenner Jánosról nem csak seminaristaként, de fiatal káplánként sem igen hallott. Ha valaki erről beszélt volna nekünk a szemináriumban, biztosan elhelyezték volna. Akkor ilyen idők voltak – mondja Feri atya. Emlékszem, hogy Nagy Péter atya úgy mutatkozott be a szemináriumban, hogy ő Zsidáról érkezett, onnan, ahol meggyilkolták Brenner Jánost. De aztán nem boncolgattuk ezt tovább. Később, amikor káplán voltam Szombathelyen, Póka püspök atya világosított fel, hogy mi történt Brenner Jánossal, milyenek voltak az 50-es évek, az egyházüldözés időszaka. Aztán amikor Rábakethelyre kerültem, apró jelekből láttam, hogy az emberek tisztelik Brenner Jánost. Ilyen például, hogy a templom mellett ott a Piéta és a Piéta előtt mindig volt friss virág, mindig égett mécses. Aztán, hogy december 15-én reggel a szokásosnál többen vesznek részt a szentmisén. Azt a misét Brenner Jánosért mondatta egy jó hívő. Láttam, hogy az emberek szívében, lelkében ott él Brenner János tisztelete.

Beszélgésünk során kiderült az is, hogy hiába volt a rendszerváltás, az itt élők egy jelentős része, akik sokat tudtak volna mondani Brenner János meggyilkolásának körülményeiről, nem beszéltek. Az emberek bezárkóztak – mondja Feri atya. Hiába volt rendszerváltás, félték attól, hogyha visszarendeződik a politikai helyzet, akkor újból bajba kerülnek. Így titkukat elvitték a sírba. De nekünk fontosabb, hogy tudjuk: élt itt köztünk egy pap, aki tisztes-

séggel, becsülettel élte hivatását. Ennek gyakorlása közben őt meggyilkolták. Ezért is mondjuk: ő a papi hivatás vértanúja és az áldozata. Ha azt mondjuk, hogy ő vértanú, ettől kezdve példaképként állítjuk az emberek elé – mondja az atya.

A rendszerváltás óta eltelt idő arra mindenképp jó volt, hogy néhányan elmondják, amit Brenner János példamutató életéről, munkásságáról, halálának körülményeiről tudnak. Emellett az Egyházmegyében imádkozunk Brenner János boldoggá avatásáért a szentmiséken. Ezt nagyon fontos dolognak tartom – hangsúlyozza Feri atya. Létrehozták a Brenner János Emlékhely Alapítványt is, aminek működése nagy segítséget jelentett a Jó Pásztor-kápolna felépítésében. Itt májustól októberig, minden hónap 13-án szentmisét mutatnak be. Péter-Pál napján pedig ide várják az Egyházmegye újmiséés papjait. Azért, hogy papi szolgálatuk kezdetén kérjék az apostolfejedelmek és Brenner János pártfogását. Halálának 50. évfordulóján a rábakethelyi plébánia udvarán egy fából faragott szobrot állítottak fel. A plébániához közeli teret pedig János atyáról nevezték el. Mindez hozzájárul Brenner János tiszteletének őrzéséhez, ápolásához.

És mit jelent személy szerint a rábakethelyi plébánosnak Brenner János, az előd? – teszem fel a kérdést.

Erre úgy szoktam válaszolni: hogyan választotta Brenner János a hivatását? Megtetszett neki a ciszterci szerzetesrend és elindult ezen az életúton. Mi a rend jelmondata? Lángolj és világíts! Jézus azt mondta az apostoloknak: Ti vagytok a világ világossága. És ebben a világosságban benne van a tisztességes, becsületes életetek, papi életetek, a hivatásotok, a szeretetetek – ezt próbáljátok átadni az embereknek. De olyan meggyőződéssel, hogy olyan ítéletet tudjanak mondani rólatok, ahogy Jézus mondta a példabeszédben: ezért dicsőítsék Mennyei Atyátokat. Ezt jelenti János atya példája nekem, és igyekszem így élni az életem.

Molnár Péter

Május 1.: Esztergom!

Május 1-jén Esztergomba indulunk egyházmegyei zarándoklatra, így is megemlékezve a 125 éve született Mindszenty József bíboros-hercegprímásról. Több szempontból különleges lesz az idei egyházmegyei zarándoklat, érdemes ezért mielőbb regisztráltatnunk magunkat a plébániákon és zarándokkönyvet igényelni, hogy valamennyi programon részt vehessünk.

A Szentatya március havi imaszándéka

Evangelizációs szándék: Az üldözött keresztényekért, hogy megtapasztalhassák az egész Egyház támogatását az imádságban, és az anyagiakban nyújtott segítség által.

Humor

EGYHÁZI ISKOLA

Pistike nagyon rossz jegyeket hoz haza az iskolából. Az apja rákiabált:

– Mostantól egyházi iskolába fogsz járni!

Pistike nem tud mit tenni, egyházi iskolába megy. Egy hét múlva az apja újra elkéri az ellenőrzőjét, és meglepődik:

– Pistike, hogy lehet hogy ennyi ötösöd van?

– Hát már az első napon láttam egy kifeszített gyereket.

LELKIISMERET

Gyónás közben egy súlyos vétek bevallása után a pap megkérdezi:

– Amikor ezt a bűnt elkövette, nem szólalt meg a lelkiismerete?

– Megszólalt az, de én nagyot hallok.

ELINDULT A MARTINUS TV

Február 5-én elindult a Martinus TV új sorozata. Egyházmegyénk papjai minden vasárnap rövid magyarázatot fűznek az evangéliumhoz. Az adások egyházmegyénk honlapján találhatóak:

www.martinus.hu

„Mennyit is tud tenni egy ember, ha szíve van, melegsége és együttérzése!” (Mindszenty József)